

University of Groningen

Schoolsucces van Friese leerlingen in het voortgezet onderwijs

de Boer, Hester

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2009

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

de Boer, H. (2009). *Schoolsucces van Friese leerlingen in het voortgezet onderwijs*. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Bijlage A

Schoolsucces vmbo, havo en vwo: doorstroom en zittenblijven

In Tabel 1 is het resultaat te zien van de meerniveau-analyses van de doorstroom en het zittenblijven. De criteriumvariabele ‘doorstroom’ is zo gedefinieerd dat een positieve score betekent dat leerlingen netto (opstroom minus afstroom) vaker opstromen en een negatieve score dat leerlingen vaker afstromen. Er zijn vier modellen getoetst. Het Startmodel laat zien of er verschillen zijn in doorstroom en zittenblijven tussen leerlingen in Friesland en de rest van Nederland voor correctie van leerlingkenmerken. In het Toetsmodel is vervolgens gecontroleerd voor de prestaties bij aanvang. Aan het Adviesmodel is het advies nog toegevoegd en in het Eindmodel is voor alle leerlingkenmerken gecorrigeerd.

De resultaten van het Startmodel van de doorstroom in Tabel 1 wijzen uit dat Friese leerlingen met ten hoogste een vmbo-advies significant meer afstromen dan leerlingen in de rest van Nederland. Na controle voor de toetsprestaties neemt dit verschil af, maar nadat eveneens gecorrigeerd is voor het advies neemt het verschil toe. Daarnaast blijkt er een significante interactie te zijn tussen Friesland en het advies. Omdat gecontroleerd is voor de prestaties, betekent dit effect dat Friese leerlingen met een overadvies iets minder afstromen en Friese leerlingen met een onderadvies iets meer opstromen ten opzichte van leerlingen in de rest van Nederland. In het Eindmodel is te zien dat, na correctie voor de andere leerlingkenmerken, Friese leerlingen 0,29 punten meer afstromen dan leerlingen in de rest van Nederland (wat overeenkomt met drie maanden onderwijs) en dat het interactie-effect tussen Friesland en advies is toegenomen. Bij de leerlingen met tenminste een vmbo/havo-advies is er in geen van de getoetste modellen een significant verschil in doorstroom tussen leerlingen in Friesland en de rest van Nederland.

In Tabel 1 is eveneens te zien dat Friese leerlingen met ten hoogste een vmbo-advies minder vaak blijven zitten dan leerlingen in de rest van Nederland. Dit is zowel voor als na correctie van leerlingkenmerken het geval. Er is bovendien een significante interactie tussen Friesland en het advies. Omdat gecontroleerd is voor de prestaties, betekent dit effect dat Friese leerlingen met een overadvies vaker blijven zitten en Friese leerlingen met een onderadvies minder vaak dan leerlingen in de rest van Nederland. Friese leerlingen met tenminste een vmbo/havo-advies blijven niet vaker of minder vaak zitten dan leerlingen in de rest van Nederland met tenminste een vmbo/havo-advies.

Tabel 1

Effecten van leerlingkenmerken op doorstroom en zittenblijven

	Doorstroom		Zittenblijven	
	Max. vmbo-advies β (SE)	Min. vmbo/havo-advies β (SE)	Max. vmbo-advies β (SE)	Min. vmbo/havo-advies β (SE)
Startmodel				
Intercept	,009 (.031)	-,219 (.033)**	-2,100 (.121)**	-1,752 (.080)**
Friesland	-,241 (.099)**	-,111 (.110)	-1,001 (.485)*	-,180 (.295)
Toetsmodel				
Intercept	,001 (.029)	-,188 (.030)**	-2,099 (.123)**	-1,785 (.077)**
Toets	,112 (.009)**	,190 (.009)**	-,054 (.054)	-,281 (.037)**
Friesland	-,189 (.091)*	-,073 (.100)	-1,025 (.490)*	-,256 (.285)
Adviesmodel				
Intercept	,038 (.033)	-,207 (.030)**	-2,102 (.120)**	-1,795 (.076)**
Toets	,216 (.009)**	,298 (.010)**	-,083 (.059)	-,211 (.043)**
Advies	-,294 (.011)**	-,233 (.011)**	,068 (.075)	-,152 (.048)**
Friesland	-,294 (.103)**	-,080 (.102)	-1,054 (.512)*	-,257 (.296)
Friesland x advies	,058 (.029)*	,038 (.048)	,642 (.355)*	,024 (.206)
Eindmodel				
Intercept	-,028 (.030)	-,259 (.024)**	-1,975 (.128)**	-1,694 (.085)**
Toets	,193 (.009)**	,269 (.010)**	-,140 (.060)**	-,224 (.044)**
Advies	-,356 (.011)**	-,311 (.011)**	-,016 (.079)	-,166 (.052)**
Ses	,067 (.008)**	,117 (.009)**	,016 (.049)	-,176 (.039)**
Sekse	,073 (.014)**	,151 (.016)**	-,235 (.097)**	-,126 (.073)*
Etniciteit	,014 (.024)	,030 (.027)	-,037 (.154)	,043 (.119)
Presmo	,025 (.007)**	,039 (.008)**	,015 (.051)	,038 (.037)
Streefniv. ouders	,141 (.010)**	,160 (.010)**	,302 (.069)**	,115 (.046)**
Thuisstaal				
Tweetalig	,034 (.029)	-,003 (.038)	,087 (.188)	-,075 (.170)
Fries of NI dialect	,055 (.026)*	,042 (.033)	-,379 (.188)*	-,344 (.152)*
Overige taal	-,001 (.045)	,152 (.067)*	-,373 (.279)	-,698 (.321)*
Friesland	-,286 (.092)**	-,057 (.080)	-,889 (.506)*	-,049 (.293)
Friesland x advies	,101 (.031)**	,017 (.050)	,813 (.389)*	-,123 (.238)
Friesland x streefniv.	-,072 (.036)*	,021 (.044)	-,447 (.392)	,265 (.214)

Noten. De analyse van het zittenblijven betrof meerniveau binaire logistische regressie-analyse.

Van de predictorvariabelen zijn de gestandaardiseerde scores gebruikt.

** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

In Tabel 2 zijn de log odds, zoals berekend in de meerniveau binaire logistische regressie-analyse van zittenblijven, omgerekend naar voorspeld percentage zittenblijvers in Friesland en de rest van Nederland. Dit is voor alle vier de getoetste modellen gedaan. In Tabel 2 is te zien dat het verschil in percentage zittenblijvers tussen leerlingen in Friesland en de rest van Nederland voor leerlingen met ten hoogste een vmbo-advies 6,60 procent is voor correctie van leerlingkenmerken en na correctie voor alle leerlingkenmerken 5,78 procent. Voor leerlingen met tenminste

een vmbo/havo-advies is het verschil voor correctie 2,13 procent en na correctie van alle leerlingkenmerken 0,57 procent.

Tabel 2

Voorspeld percentage zittenblijvers op basis van de meerniveau-analyse

Model	Max. vmbo-advies		Min. vmbo/havo-advies	
	Friesland	Rest NL	Friesland	Rest NL
Start	4,31	10,91	12,65	14,78
Toets	4,21	10,92	11,50	14,37
Advies	4,09	10,89	11,39	14,25
Eind	4,49	10,27	13,17	13,74

Noten. De log odds, zoals berekend door de meerniveau-analyse in Tabel 1, zijn gebruikt om het voorspelde percentage zittenblijvers te berekenen. Voor de leerlingkenmerken zijn de gemiddelde scores ingevuld. Voor de gestandaardiseerde variabelen is de gemiddelde score nul. Voor de categoriale variabelen sekse, etniciteit en thuistaal is de coëfficiënt (log odd) vermenigvuldigd met de proportie waarin leerlingen tot de betreffende categorie behoren.

